N°. 99 1838.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD,

Donderdag 26 April.

PATENTEN.

NOTIFICATIE.

De BURGEMEESTER en de RENTMEESTER der STAD BREDA, gelezen het Provinciaal blad van de Provincie Noord-Brabant, van den 10. April 1838, C. n°. 14 (*Provinciaal Blad* n°. 84), omtrent de algemeene beschrijving van het Patentregt, voor de Dienst van 1839; BRENGEN dienvolgens bij dezen ter kennisse der daarbij belanghebbende Ingezetenen:

Dat met de uitgifte van de door de Patentpligtigen in te vullen verklaringen, bij Art. 17. der Wet van 21 Mei 1819 bedoeld, een aanvang zal gemaakt worden *op den* 15. *Mei*, *dezes jaars*; terwijl met de wederinzameling van deze verklaringen, met den 29 daaraanvolgende begonnen, en die werk zoo *spoedig* doenlijk voortgezet zal worden, dat dezelve allen vóór of op den 5. Junij, aan den Controleur en het Zetter-Kantoor dezer stad kunnen worden overgelegd; zullende ter voorschreven zake, voor deze stad, na den 25. Junij aanstaande, geene verklaringen meer worden aangenomen.

Dienende, nadr aanleiding van het besluit van wegem°. Z. E. van den 29. April 1833 (*Provinciaal blad* n°. 7A), en het bovengemelde, verder tot informatie en narigt:

Dat het dienstjaar, ten opzigte der heffing van het Patentregt, een aanvang neemt met 1. Mei, en eindigt met 30. April van het jaar daaropvolgende.

Dat als vierendeelen jaars worden beschouwd de tijdvakken aan te vangen 1° Mei, 1° Augustus, 1° November en 1° Februarij.

Dat de opcenten zijn: 5 ten behoeve van het Rijk en 13 voor het Syndicaat voor het Patentregt; alsmede 25 opcenten voor het Rijk en 19 voor het Syndicaat, wegens de Patentzegels.

Terwijl verder tot narigt wordt medegedeeld, dat reclames wegens het onterregtelijk misdeeld, voorzien van de vereischte bewijsstukken binnen den tijdvak van *drie maanden na de aflevering der Patenten* aan den Controleur dezer stad moeten worden ingediend, by den Controleur der directe en dat na dit tijdsverloop, door dien Ambtenaar geene reclames meer zullen mogen worden aangenomen.

Wordende voorts de Ingezetenen aangemaand, om in het doen hunner aangiften niet te blijven in gebreke, gelijk mede, om de verklaringen duidelijk in te vullen, en zich te wachten voor valsche, onnaauwkeurige en onvolledige opgaven, ten einde daardoor alle vervolgingen naar aanleiding der deswege bestaande strafbepalingen te voorkomen; kunnende degenen, welke tot het regt verstand hunner verpligtingen ten deze, nadere inlichtingen verlangen, zich daartoe vervoegen ten Kantore van den Ontvanger der Directe Belastingen, alwaar dezelve gereedelijk zullen medegedeeld worden.

Breda den 19. April 1838.

De ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven:
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUTKES.

Frankrijk.

PARIJS, den 22sten April.

In deze zitting der zitting van afgevaardigden heeft heden de heer *Legentil* verslag en namens de commissie over het ontwerp opzigtelijk de maatschappijen en commandite. De kamer heeft daarna beraadslaagd over een ontwerp betreffende de vrederegters, tot welke betrekking een der leden verlangde, dat niet anders dan gelicencieerden in de regten gekozen worden. De minister van justitie bestreed dit voorstel, gelijk mede elk amendement dat men mogt willen voordragen om de vrederegters aan een diploma te onderwerpen. Het gezond verstand en een naauwgezet geweten, zeide de minister geven het best brevet van bekwaamheid voor die betrekking. Na de algemeene discussie, ging men tot de artikelen over, waarvan de beide eerste ten half vijf ure aangenomen waren.

In de pairs zijn heden de discussien over de betaling van het vervallen coupon der Grieksche leening hervat. De graaf *Alexander de Laborde* betoogde den in 1836, door den toenmaligen minister van finantien, *Humann*, genomen maatregel, en beklaagde zich dat [illegible] hem later nationaal genoemde partij in [illegible] ondersteund had, waardoor de fransche en engelsche partijen geheel de overhand hadden behouden. De graaf *Pontécoulant*, die daarna sprak, zeide niet te wenschen dat de fransche of eene andere partij in het land den boventoon sloeg, maar dat Griekenland regt grieksch ware, dat het bedacht moest op hetgeen [illegible] en middelen aanbrengen, om de zaak van een kostbaar en ingewikkeld belang, als of het de beslissing gold van een rijk gelijk Frankrijk en Engeland. De heer *Pelet*, de la Lozère, verdedigde de uitgifte der obligatien in 1836 van de derde serie, tot op het noodige bedrag voor het remboursement der bankiers; dat men namelijk van de derde serie leende, om de intresen en de vereischte som voor het amortissement van de beide eerste serien te bestrijken. De omstandigheden regtvaardigden dien maatregel. De discussien gesloten zijnde, werd het ontwerp aangenomen; 22 leden verklaarden zich er tegen.

De pairs hadden verder te beraadslagen over het reeds door de afgevaardigden aangenomen ontwerp over de attributien der algemene en departementsraden.

Men wil dat de commissie van de pairs, die met het onderzoek van het credit voor de speciale wapenen belast is, en waarvan het rapport door den maarschalk *Soult* moet worden uitgebragt, de verwerping zal voorstellen.

— Het *Journal des Débats* behelst heden wederom een artikel waarin het ten sterkste den jongsten stap van het ministerie met betrekking tot de renteverminderig afkeurt. De tegen de redactie gestemde bladen zoeken overigens thans vreede in te bezemen, door de voorstelling eener geweldige daling die de aanneming van het ontwerp zou volgen.

— Gisteren heeft de Koning den gezant van *Abd-el-Kader*, *Ben Arrach*, in een buitengewoon gehoor, waarbij de Pairs en de [illegible] tegenwoordig waren, ontvangen. De gezant deed eene aanspraak in het arabisch, waarin hij zeide gezonden te zijn om aan den Koning de verzekering te brengen van de opregte vredelievende gezindheid en goede trouw des Emirs, tevens was hij belast om den Koning eenen brief en geschenken van zijnen meester over te brengen. Het antwoord door den Koning gegeven, hield hoofdzakelijk: dat hij met genoegen de gedane betuigingen en de geschenken ontving; dat hij de tegenwoordige zending een waarborg van den vrede hoopte te zijn, welks handhaving vooral van den Emir afhing, en die hem inzonderheid door den handel, die weldaad des vredes, tot voordeel en tevens tot beschaving zijner onderdanen zou strekken, waardoor Frankrijk zoo groot en magtig en vrij geworden was, als de gezant op zijne reis zich had kunnen overtuigen, terwijl de Koning in het streven daarnaar den Emir uit al zijn vermogen wilde bijstaan. — Na de voorstelling, heeft de Koning de door *Abd-el-Kader* ten geschenke aangeboden paarden bezigtigd. Een dier paarden, voor den hertog *van Orleans* bestemd, was prachtig opgetuigd.

— Men zegt dat de verplaatsingen die tegen den 1sten Mei onder het diplomatieke korps zouden bekend gemaakt worden, uitgesteld zijn.

— Uit Bona heeft men berigten tot den 12den April. In de provincien was alles rustig. In de legerkampen heerschte veel drukte met de toebereidselen voor de expeditie naar Stora.

— De bijzondere briefwisseling uit Bajonne van den 20sten April houdt het volgende:

„*Negri* schijnt door eenen contramarsch de Sierra de Cameros te bereiken, en zal, door zich naar een der punten van den Ebro-oever te begeven, het vertrek eener groote expeditie naar [illegible] bataillons, welke don *Carlos* uitrust, begunstigen, namelijk de infant de Navarrezen en Baskiers tot den overgang bewegen; gelukt dit niet, dan zal de oorlog aan den zuidelijken oever meer werkdadigheid bekomen. Al de christinische troepen [illegible] naar die zijde gezonden worden, daar het [illegible] leger onder *Narvaez* genoegzaam georganiseerd is om de [illegible] te dekken. De karlistische bataillons die de grenzen waren genaderd, begeven zich naar de vlakte van Vittoria; volgens sommigen zou [illegible] zich aan het hoofd stellen en de Bucartisten [illegible] beweren dat zulks slechts eene demonstratie is en [illegible]

dent van Estella door Opper-Arragon zal trekken, denzelfden weg als het vorig jaar nemende. De recrutering der manschappen van 17 tot 40 jaren werd in de Baskische provincien met strengheid voortgezet. In een brief uit Estella wordt de daar vereenigde magt op 15,000 man begroot.

In hetzelfde berigt wordt gemeld, dat de infant don *Francisco da Paula* en de infante, met 8 of 10 kleine Prinsen en Prinsessen, en 30 of 40 personen, eerlang te Parijs zouden komen; de laatsten onder den schijn van den infant te verzellen, maar met der daad waren zij uit Spanje verbannen. De infante werd in het paleis te Madrid persoonlijk bewaakt.

— Uit Logrono schrijft men van den 16den, dat de kavallerie van *Espartero* te Haro was aangekomen. Die generaal zou zijn leger te Viana en te Vittoria concentreren, en door de valleijen van Manzanos en Solana op Estella afgaan, terwijl de afdeeling van de *Ribera* en het korps van *Abaix* den Ebro zouden dekken. Het gerucht dat *Espartero* zijne demissie had gegeven was ongegrond.

— Volgens eene Madridsche correspondentie van den 14den, door het *Mémorial bordelais* medegedeeld, moet de graaf *Toreno* zich naar Parijs begeven om de moeijelijkheden, nopens de nieuwe leeningen, uit den weg te ruimen.

— De kommandant-generaal der provincie Cadix, graaf *Leonardi*, heeft de reorganisatie der nationale militie van dat gewest bevolen.

— Op de beurs heerschte heden veel drukte in de 5 pCt. De koers daalde in den beginne tot 107,10 kont. en 107,35 tegen het einde van de maand. Eenige koopers tegen twee uren deden echter den koers wederom rijzen. Men zeide, dat de minister van finantien heden of morgen den ontwerp van conversie in 4½ pCt. schuldbrieven in de kamer moest aanbieden. De notering was heden: (23 *April*) 5 pCt. 107,50; 3 pCt. 80,55; Nap. p. 100,60; Sp. Ardoin 21; Portugal 22; Rom. L. 103.

Duitschland.

Frankfort, den 22sten April.

Z. M. keizer *Nikolaas* heeft, bij rescript, aan den Prins *Trubezkoi*, generaal der russische kavalerie — aan wien door Hoogstdenzelven verleden jaar het presidentschap is opgedragen geworden over eene commissie tot het voorloopig tegengaan der bedelarij in St. Petersburg — zijne hooge tevredenheid te kennen gegeven over het tot stand komen, op kosten dier commissie, eener inrigting, waarin de bedelaars voorloopig opgenomen worden. Tot bevordering van de oogmerken der commissie, heeft Z. M. verder eene som van 10,000 roebels jaarlijks uit de rijks-schatkist beschikbaar gesteld, terwijl Hoogstdezelve de door de commissie alreeds daargestelde inrigting onder zijne bijzondere bescherming genomen heeft.

— Prins *Lieven*, generaal der infanterie bij het russische leger, is den 19den dezer van Napels (laatstelijk van München) te Berlijn aangekomen.

— Als een tegenhanger van de sterk gekleurde berigten omtrent de spanning in het grootherlogdom Posen bestaande, welke door sommige duitsche dagbladen worden medegedeeld, komt thans in de *Allgemeine Augsburger Zeitung* een brief uit Berlijn van den 16den dezer voor, waarin men leest: » Te vergeefs heeft men in onze bladen tot dus verre eene opgave verwacht van hetgeen eigenlijk in Posen voorgevallen is, en hetwelk in buitenlandsche bladen met merkelijke overdrijving is opgelist en zelfs reeds op die wijze te Rome bekend is geworden. Zeker zijn zaken als de bedoelde weinig geschikt voor publiekmaking, maar een volstrekt stilzwijgen daaromtrent, geeft slechts aanleiding tot nieuwe verdraaijingen der waarheid. Voor zoo veel men te weten is gekomen, uitet zich de aartsbisschop, de heer *von Dunin*, bij de eerste handelingen des bewinds, zoo zwak en in tegenspraak met zichzelven betoond hebben, dat eene ernstige en strenge behandeling, even als ten opzigte van den met eene ijzeren halsstarrigheid bij zijne meening volhardenden Kerkelchen aartsbisschop, bij dezen prelaat schier onnoodig was voorgekomen. Dezelfdenmin moet de gisting welke door de gedane stappen van den heer *von Dunin* in de gemoederen ontstaan is, nog niet geheel verdwenen zijn.

— Den 14den dezer heeft het opperste hof van appel te Dresden, op grond van ontstentenis van schuldigwijzen, het vonnis vernietigd van het Leipziger hof van appel van den 6. November des vorigen jaars, waarbij de deelnemers aan de zoogenaamde » *Leipziger Burschenschaft*" werden veroordeeld tot drie, twee en een jaar gevangenisstraf, en tevens buitengesloten uit alle openbare ambten en die welke de bevestiging der regering behoefden. Het hierbedoelde regtsgeding, hetwelk, naar men verzekert, op aanzoek eener buitenlandsche regering was ingesteld, heeft nu meer dan drie jaren hangende geweest. De vrijspraak voor het opperste hof van appel te Dresden, gewijzigd door eene mindere regtbank, behoort [illegible]

— Van het meer van Constanz wordt het volgende geschreven, onder dagteekening van den 18den dezer: » Dagelijks wordt het levendiger op ons meer, en bedrijviger aan de oevers, zoodat men hetzelve voortaan niet meer den naam van » dooden zee" zal geven. De wurtembergsche stoomboot-maatschappij laat eene nieuwe ijzeren stoomboot bouwen, die in sierlijkheid en spoed alle andere stoombooten die het meer bevaren, zal overtreffen, en in zeer kort tijdsbestek in gereedheid zal zijn. Ook de beijersche stoomboot-maatschappij heeft tot den aanbouw eener tweede boot last gegeven; terwijl de stad Constanz, of de badensche stoomboot-vereeniging, die reeds twee vaartuigen op het meer heeft, insgelijks dit getal met nogtwee willen vermeerderen. Eindelijk wordt er te Mörsurg nog een gebouwd; — zoodat weldra negen stoombooten het meer van Constanz zullen bevaren, en het dus op geen enkel punt van den oever aan middelen van vervoer zal ontbreken, hoe groot de toevloed van handelsgoederen ook moge zijn. Of alle deze vaartuigen hunne rekening bij deze drukke vaart zullen vinden, is eene andere vraag.

— Z. H. de Paus heeft aan den abt *Plazidus*, van Pfeffers, in het zwitsersche kanton St. Gallen, een brief uitgevaardigd, die in een strengvaderlijken toon geschreven moet zijn. Z. H. geeft daarin te kennen, dat het zijn wil is, dat de Kloosters-geestelijken der Pfeffersche abdij bij hun geheiligd beroep blijven volharden, en dat zij het wereldlijk gezag zullen wederstreven, zoo dit hun in de uitvoering van dien wil trachtte te belemmeren. De Heilige Vader belooft verder aan den abt zijne ondersteuning tot de herstelling van het kloosterleven in Pfeffers. De brief is van den 20sten maart gedagteekend.

— Uit Konstantinopel heeft men den volgenden brief, onder dagteekening van den 29sten maart, ontvangen: » De gezondheid van den zoon des sultans neemt in beterschap toe. Hij schijnt zijne genezing meer aan eene geestelijke zuster die hem verpleegt, dan aan de geneeskundige behandeling verschuldigd te zijn. Eene belijdster van de christelijke godsdienst, zorgt en bidt voor het leven van den toekomstigen beschermer des mahomedaanschen geloofs, en de muzelmannen overladen haar daarvoor met hunnen dank. Hare geheden worden door de armenisch-katholijke priesters ondersteund, en zeker is het [illegible] waardige zaak, dat de Sultan deze geestelijken gelast [illegible] het behoud zijns zoons mildelijk te lezen! —

» De Porte kan en mag niet toe besluiten, om bedaard de wachten welken loop de gebeurtenissen in Syrie zullen nemen. Zij is vol van ijver en smacht naar de gelegenheid om haren aanslag tot kuiperijen op de proef te stellen; zij wenscht hierdoor de verlorene plaats weder te zullen innemen en zich weder tot eene mogendheid van den eersten rang te verheffen. Maar die moeite is vergeefs! Het ontbreekt haar aan veerkracht. Hare troepen onder *Ibrahim*-pacha hebben wel is waar nederlagen geleden, maar deze zijn in verre na niet zoo belangrijk geweest als men dit wel wil doen voorkomen. Het is meer aan den ziekelijken toestand van *Ibrahim*, dan aan de overmagt zijner vijanden, toe te schrijven, dat hij in zijn voornemen om de Druzen tot onderwerping te brengen, nog niet geslaagd is. De taktiek, die men tegen dezen volksstam in het veld moet volgen, heeft *Ibrahim* zich reeds overtuigd eigen gemaakt, en zonder twijfel zal hij, zoodra hij hersteld is, en de moeijelijkheden van den oorlog kan doorstaan, de verlichten herstellen die zijne troepen, door gemis aan een goeden aanvoerder geleden hebben. De Porte zoude daarbij niet afzonderlijk handelen als zij de gebeurtenissen nadaard afwachtte, dan alleen kan zij iets slechts bij de hoofdzaken in't oog houden. Men heeft haar dien raad gegeven, en zij heeft beloofd dien te zullen volgen; maar de verzoeking, om zich wegens aangedane beleedigingen te wreken is te sterk, dan dat men zoude mogen gelooven, dat zij zich wijs gedragen, en zelfbeheerschingsgenoeg bezitten zal, niet eene kans te wagen, ondernomen zonder [illegible] handig toezien [illegible] de [illegible] waarschijnlijk [illegible] de Porte, zich kan [illegible] uit dien hoofde bevreesd, dat het russchen de ottomannische en arabische strijdkrachten tot botsingen zal komen, en neemt voor dat geval zijne maatregelen. De engelsche gezant schijnt het bijzonder voordeelig te houden dat uit dezen toestand ernstige, netelige gebeurtenissen zullen voortspruiten; hij zendt den eenen courier voor den anderen naar Malta en Azie af, om de bevelvoerders der britsche marmachten en de engelsche consuls van den stand der tegenwoordigheid kennis te geven, en onze wederkeerige betrekkingen omtrent den staat van Sijrie en van *Ibrahim*-pacha zoeken [illegible] in te winnen. Hij werkt ruimschoots, en zijne [illegible] heeft dagelijks mededeelingen van uitvoerige aard [illegible] te brengen. Ook de [illegible]

tolk legt herhaalde bezoeken bij de Porte af, en schijnt zijnen engelschen ambtsbroeder in het oog te houden."

— Te Weenen waren den 17den genoteerd: 5 pCt. Met. 107⅞ 4 pCt. 101½; 3 pCt. 82⅞; Bankact. 1461.

Nederlanden.

Breda, den 25sten April.

Men schrijft uit Amsterdam dat er heden ten hove een diner van 60 à 70 couverts zou gegeven worden.

— Van gisteren, meldt ons uit 's Gravenhage gemeld:

„Heden morgen ten tien ure hebben zich Z. K. H. de Prins *van Oranje*, vergezeld van Hoogstdeszelfs twee oudste zonen, en Z. K. H. Prins *Frederik*, uit de residentie naar Amsterdam begeven. — Naar men verneemt zullen HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik*, in het begin der volgende maand, naar Berlijn vertrekken. — Z. K. H. de Erfprins zal Woensdag (heden) uit Amsterdam vertrekken om, vergezeld van den generaal-majoor *Bagelaar*, op nieuw eene reis door Duitschland te doen. Op deze reis zal Hoogstdezelve, onder anderen, Berlijn, Praag, Weenen, enz. bezoeken.

„Ten paleize alhier, heden 11. Vrijdag ten hove gehouden is, en waarop onder anderen het diplomatieke korps is genoodigd geweest, heeft, naar men verneemt, plaats gehad ter gelegenheid van het eindigen op dien dag, van het dragen van den grooten of geheelen rouw voor wijlen H. M. de Koningin. Thans zal de middelbare of halve rouw gedurende zes weken, en vervolgens de kleine of ligte rouw gedurende drie weken, gedragen worden.

„Door Z. M. is benoemd tot vrederegter in het kanton Sluis (Zeeland), *J. A. Hennequin*; terwijl uit zijne betrekking van procureur bij de regtbank van eersten aanleg te Nijmegen eervol is ontslagen *Mr. M. J. de Man*. Tot postmeester der paardenposterij te 's Bosch is aangesteld de heer *G. Abbema*, en tot surnumeraireu bij het vak der posterijen, in Noord-Brabant, *L. L. baron van Hugenpoth tot den Berenclauw*, *K. W. Langlois* en *J. A. T. van der Marck*; in Overijssel *H. P. Baron*."

„Naar men verneemt, bestaan de werkzaamheden aan het koninklijk kabinet van schilderijen alhier, die den toegang tot hetzelve tot nadere bekendmaking hebben doen staken, in het overbrengen van de schilderijen der levende meesters naar het paveljoen te Haarlem, hetwelk door Z. M. bestemd is tot eene verzamelplaats van voortbrengselen der hedendaagsche schilderkunst."

— HH. KK. HH. Prins en Prinses *Albert* van Pruissen zijn den zesden April uit Berlijn naar Kamenez in Silezie vertrokken.

— [illegible] de geld[illegible] om de kunsten van [illegible] bij ons het waar te nemen.

— In een correspondentie-artikel uit Londen, in het gisteren Augsburgsche dagblad medegedeeld, en hetwelk maar het schijnt, van eene vrij gelooftwaardige hand komt, wordt te kennen gegeven, dat lord *Palmerston*, van België zou gevorderd hebben, dat België op den grondslag der 24 artikelen onderhandelde; en dat genoemde minister zich reeds met verschillende bankiers had trachten te verstaan om België in staat te stellen tot de voldoening van dat gedeelte der schuld, hetwelk, volgens het tractaat van 15 November, aan hetzelve is opgelegd.

— Bijkens bekendmaking van den minister van financien, van den 23sten dezer, zijn de middelprijzen der inlandsche granen, op de daarvoor bij de wet van den 29sten December 1835 (*Staatsblad* n°. 41), bepaalde regelmarkten, van den 20 Maart tot en met den 19den April ll., geweest per mud, als volgt: tarwe *f* 7,18, rogge *f* 5,00, boekweit *f* 4,67, gerst *f* 3,57, haver *f* 2,24, ongepelde spelt *f* [illegible], gepelde spelt [illegible], waarnaar de regten op den invoer van de volgende graansoorten zullen bedragen, per mud, als volgt: tarwe en gepelde spelt *f* 1,00, rogge *f* 0,75, boekweit *f* 0,75, gerst en mout *f* 0,75, haver *f* 0,50, ongepelde spelt *f* 0,75.

— Uit het jaarlijksch verslag van de verrigtingen en uitkomsten der 's Gravenhaagsche bijbelvereeniging blijkt, dat gedurende het afgeloopen jaar zijn uitgereikt: 204 Ned. geref. Bijbels, Oude en Nieuwe Testamenten, met en zonder Psalmen, 7 Evangl. Luth. Bijbels en Roomsch Kath. bijbels, oude en nieuwe testamenten; terwijl daarenboven zijn uitgedeeld 5 Geref. Psalmboeken, 163 geref. Bundels en Gezangboeken, 105 Evang. gezangboeken en 14 Evang. Luthersche gezangboeken.

— De [illegible] die zich belast heeft met het houden eener verloting van schilderijen ten voordeele van de nagelatene betrekkingen van den [illegible] overleden nederlandschen schilder *Pyttes*, heeft ter algemeene kennis gebragt, dat de lijsten der verloting gedurende deze geheele week in een der vertrekken van de Loterijzaal te 's Hage zullen ter visie liggen, alwaar men tevens alle dagen, van twaalf tot twee ure, op vertoon der nommers, de daarop gevallen prijzen zal kunnen bekomen.

— Uit Zierikzee meldt men, dat de op het dorp Renesse zich geopenbaard hebbende longziekte onder de runderen van de erve *Vis*, zich nog op geene andere boerderijen heeft vertoond, en dat tot stuiting van den verderen voortgang dezer ziekte, al het op die hofstede nog aanwezig rundvee op hoog gezag is gedood geworden.

— Den 23sten dezer zijn van de reede van Hellevoetsluis naar de kust van Guinee onder zeil gegaan Zr. Ms. transportschip de *Merwede* kapt. *Stom*, en het schip *Rhoon*- en *Pendrecht*, kapt. *Schaap*. Aan boord van laatstgemelden bodem bevond zich de generaal-majoor *Verveer*, benevens 200 man troepen; — terwijl dienzelfden dag nog van die reede naar Suriname en Curaçao is weggezeild Zr. Ms. transportschip *Dordrecht*, kapt. luit. ter zee *Coops*.

Den vorigen dag waren van dezelfde reede twaalf nederlandsche koopvaarders naar de Oost-Indien onder zeil gegaan.

— Volgens het stokholmsche *Aftonblat*, zou het zweedsch eskader, hetwelk thans in de Middellandsche zee kruist, in het begin van den zomer naar Stokholm terugkeeren. Dit schijnt in verband te staan met het bezoek dat men in Zweden van den russischen Grootvorst-troonopvolger verwachtte. — Er werd in Stokholm gesproken over een nieuw handelsverdrag hetwelk tusschen Zweden en Hanover gesloten zou zijn, en voor beide die landen zeer voordeelige voorwaarden zoude bevatten. — Het diplomatieke korps te Stokholm was op het punt van twee van deszelfs voornaamste leden voor korteren of langeren tijd te moeten missen; de deensche gezant, graaf *Moltke*, zoude zich met zijn gezin voor een jaar naar Denemarken begeven; terwijl de oostenrijksche gezant, graaf *Woyna*, voor onbepaalden tijd naar Weenen zou vertrekken.

Vorst *Leopold* heeft den nieuwen nuntius, den Heer *Fornari*, in een bijzonder gehoor ontvangen. De abt *Spinelli* heeft te gelijk een afscheidsgehoor gehad.

— De belgische minister voor de openbare werken heeft een besluit genomen, omtrent de nieuwe spoorwegdienst van Aug. nabij Luik, tot Tirlemont, volgens welk een stoomsleper over dit meer hellend gedeelte van den weg voortaan niet meer dan twaalf rijtuigen mag voorttrekken. Men hoopt door deze nieuwe verordening de over den geheelen weg op alle punten ontstane vertraging te voorkomen. Uit de belgische bladen blijkt voorts, dat men overig werkzaam is op de overige punten die nog tot het aangenomen stelsel van spoorwegen in België behooren. De arbeid voor het gelijk maken van [illegible] op onderscheidene punten begonnen. De *Moniteur* kondigt aan, dat op te Mechelen het centraal punt van de spoorwegen, nieuwe maatregelen zullen genomen worden voor het gemakkelijk vervoer der reizigers van den eenen weg op den anderen. Het tweede spoor tusschen Brussel en Antwerpen zou spoedig gereed zijn.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (24 April) waren genoteerd: Belg. 102¼; O. Met. 106⅜; Sp. Ardoin 18⅝; Nap. r. 93; Rom. L. 100⅜; Certif. te Antw 100; Braz. 77¼. — Wissels op Amst. ⅜ pCt. v. pap.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — De Silezische bladen melden het volgende omtrent den Breslauer Hoogleeraar Warnkan, wiens dood wij onlangs vermeldden. Hij werd te *Gotha* den 15den April 1769 geboren, en in October 1785 te *Rinteln* tot doctor in de wijsbegeerte gepromoveerd, zoodat hij weldra zijn 50jarig doctorschap zou gevierd hebben. Na met roem te *Marburg* te hebben gestaan, was hij sedert 1813 aan de hoogeschool van *Breslau* verbonden. Aanhoudende ongesteldheid belette hem [illegible] den kring zijner Akademische werkzaamheden uit te breiden; hij bleef bij zijnen letterkundigen arbeid voortgaan, en wij hebben onlangs verschenen nieuwe uitgave van zijne kerkhistorische werken gemeld. Zijne overtuigingen hadden met grooten ijver aangehoord en zijne geschriften, waaronder vooral vóór 1825 behoorde *Theologie Annalen*, zijn zeer geacht. Professor Wachler was het oudste lid der Breslauer hoogeschool, opper-bibliothecaris, hoogleeraar in de geschiedenis en doctor in de godgeleerdheid en wijsbegeerte. — Den onlangs door de Münchener Academie van fraaije kunsten tot haar correspondeerend medelid verkozen Saksischen agent bij den H. Stoel, den heer *Le Fournier*, heeft de Leipziger Hoogeschool, waar zijn vader en grootvader gedurende reeks van jaren een' leerstoel vervulden, thans *honoris causa* met doctorschap in de wijsbegeerte opgedragen. — Door den dood der van de vermaarden komponist der *Hugenoten*, Meyerbeer, die zich door zijne dramatische produkten in *Duitschland* [illegible] en in 1835, in den bloei des levens, werd [illegible], was eene som vermaakt ter ondersteuning van schilders en beeldhouwers van joodsche godsdienst, welke zich in *Duitschland* gevoelend hadden en hunne studien in *Italie* wenschten voort te zetten. Deze beschikking de goedkeuring van hooger hand verkregen hebbende,

zoo is thans een wedstrijd ten bedoelden einde geopend, zijnde aan de koninklijke akademie van fraaije kunsten te *Berlijn*, naar de wijsbeschikking van den overledene, de toewijzing van den prijs opgedragen. — De 1e de eerste helft dezer maand te *Leipzig* verschenen Paaschmis-katalogus schijnt, bij zijne voorgangers vergeleken, wederom niet achter te staan wat het getal der drukpersvoortbrengselen en de toenemende nijverheid der heeren uitgevers betreft. Het grootst getal nieuwe werken heeft de uitgevers Reitzel te *Kopenhagen* ingezonden; het bedraagt 101; dan volgen de boekhandelhuizen van Basse met 67; de *Cottasche* boekhandel te *Stuttgart* en *München* met 61; Reimer te *Berlijn* met 58; Mayz 56; Arnold 47; Metzler 45; Brockhaus 43; Fr. Fleischer 40; Hahn 35; Levrault met 34 werken, enz. — Op last van de regering der stad *München* wordt thans in de porcelein-fabrijk dier stad eene reeks van schilderstukken op porcelein vervaardigd, die voor koning Otto van *Griekenland*, als herinneringen aan zijn vaderland, bestemd zijn. Het zijn voorstellingen van de streken waar de jonge Vorst zijne eerste jeugd heeft doorgebragt. De uitvoering wordt bijzonder geroemd.

Rusland. — Door den sterrekundige Struve, te *St. Petersburg*, werd onlangs een belangrijk verslag ingediend aan den minister voor het openbaar onderwijs, over het jongst in *Berlijn* van de heeren Baer en Mädler over de maan verschenen werk. De heer Struve geeft daarin zijne meening te kennen, dat na de verschijning van dit boek de astronomische werken niet meer met zulke sprookjes zullen gevuld worden als de verbeelding soms voor den dag gebragt heeft. Met zekerheid toch kon men aannemen dat de maansbeschrijving niet tot in die groote bijzonderheden kon dringen maar zich tot algemeene opmerkingen en waarnemingen moest bepalen, die daarom niet minder geloofwaardig en belangrijk voor de natuurlijke geschiedenis van dat werelddigchaam waren. Het is — vervolgt de heer Struve, — door de ondervinding gebleken, dat men een mensch met het bloote oog op den afstand van 7 wersten kan zien. De maan nu is van de aarde 550,000 wersten verwijderd; men zou derhalve een telescoop behoeven welke de middellijn der voorwerpen 50,000 maal vergrootte, om op de maan voorwerpen te kunnen ontwaren van de grootte als wij die op de aarde op den afstand van 7 wersten ontdekken. De telescopen waarmede wij tot heden de maan beschouwden, vergrooten slechts 300 maal. De sterkste refractor's vergrooten slechts 1000, nimmer meer dan 2000 maal. Alle verwachtingen derhalve, om afzonderlijke voorwerpen op de maan te aanschouwen, zullen onvervuld blijven, alhoewel ons nog veel van dat hemelligchaam te weten overig blijft. Vooronstellende, dat men de maan met eenen refractor, die 1500 maal vergroot, gelijk die op het observatorium van *Pulkowa*, waarneemt, dan zal zich de maan 25 maal grooter voordoen dan in den refractor van den heer Baer. Alleen met zulke hulpmiddelen toegerust, zou het mogelijk worden ons bijzonderheden van de maan te leeren kennen, zoals bij den tegenwoordigen den *Copernicus*. Door den vijf, bij herhaaldelijk onder verschillende voorwaarden gedane waarnemingen, dat de sterrekundige wellicht in de maan ontdekkingen kunnen doen die thans nog geheel onbekend zijn. De mogelijkheid daarvan mag men te gereeder verwachten, aangezien de voormelde Berlijnsche geleerden dat toe thans eenen vasten grond gelegd en de doet hen ons pantent de maan gegevene bergten wezenlijken grond hebben". — In dat laatste der maand Maart is het 11de deel van het Russische woordenboek der zamenleving verschenen. Eerst in het 12de deel zal de letter W, de derde van het Russische alphabet, afgehandeld zijn. Het 13de deel zal met de letter G beginnen. De Petersburger hoogleeraar en tegenwoordige rector der universiteit, Snayleis, zou de redactie op zich nemen.

Amerika. — Bijna een halve eeuw is er verloopen sedert A. Mackenzie, in 1789, het eerst de groote naar hem genoemde rivier afvoer en de noordelijke [illegible] Oceaan ontdekte. Later volgden Franklin's en Back Mackenzie's togt naar den mond derzelfde rivier en voeren 370 engelsche mijlen langs de kust westwaarts, de noordkust van Amerika ontdekkende tot op 160 mijlen van kaap *Barrow*, welke kaap door den heer Eason werd bereikt slechts vier dagen nadat [illegible] vertrokt was terug te keeren. Het tusschengelegen gedeelte van dat heden nog eene witte stip op de kaarten gebleven, teekenen voor een vijftien dagen in *Engeland* het voor de aardrijkskundige wetenschappen belangrijk bericht heeft gekregen dat onze expeditie, onder de leiding van de heeren Dease en Simpson, twee bedienaren der *Hudsons-baai compagnie*, er in geslaagd is om de nog onbekende streek tusschen kaap *Barrow* en het reeds [illegible] bereikt, te bezoeken en deze geheele ruimte te vullen, zoodat nu eene doorloopende lijn van 60 graden uitgestrektheid van *Amerika's* noordkust van kaap *Turnagain* aan de oostzijde tot *Behringsstraat* aan de westzijde voor de Britsche ontdekkingsgeest en zeevaarding is ontdekt geworden. De gezegde togten zijn door de genoemde heeren, vergezeld van twaalf manschappen vrijwillig, in den zomer van het vorig jaar ondernomen. Zij brogten den winter 1836 op 1837 in Fort *Chipewyan*, aan het *Athabasca*-meer door, welke plaats zij den 1sten Junij 1837 in twee kleine booten verlieten, voeren de *Slaven-rivier* af, door het westelijk gedeelte van het groot *Slavenmeer*, en vervolgens de *Mackenzie*-rivier tot fort *Youman*, dat zij den 1sten Julij bereikten. Hier werd een gedeelte van de expeditie naar het oostelijk deel van het groot *Beerenmeer* gezonden om er een verblijf tegen den volgenden winter in gereedheid te brengen. Het overig deel voer de rivier *Mackenzie* verder af, en bereikte den 4den Julij *Fort de goede Hoop*, het noordelijkst etablissement van de *Hudsons baai-compagnie*. Op den 9den Julij eindelijk bereikte het gezelschap de *Pooling* aan den meest westelijken mond van de *Mackenzie-rivier*, op eene Noorderbreedte van 68° 49' 25" en westerlengte van 136° 36' 45", van waar de eigenlijke togt naar kaap *Barrow* werd aangevangen, die gedeeltelijk in booten, gedeeltelijk te voet en gedeeltelijk met eene familieboot der Esquimeaux werd volbragt; den 4den Augustus werd de kaap bereikt, zijnde eene lage ver in zee uitstekende punt, uit grof kiezelzand bestaande. De hoogte der landingplaats in de *Elsonsbaai* aldaar, werd bevonden 71° 23' 33" N. breedte en 156° 20' westerlengte. Den 17den Augustus kwam men aan den westelijken mond der *Mackenzie-rivier* terug en den 4den September te *Fort Noman*, van waar een voorloopig rapport aan den gouverneur der *Hudsonsbaai-kompagnie* werd afgezonden. Na in het hierboven vermeld verblijf, op het oostelijk gedeelte van het groot *Beerenmeer*, den winter te hebben doorgebragt zonden de heeren Dease en Simpson, in den loop van dezen zomer een nieuwen togt ondernemen, waarvan het doel is de kust na te spooren van Franklin's *kaap Turnagain* oostwaarts tot aan het begin van Back's *groote Visch-rivier*.

Zweden. — De Akademie der wetenschappen te *Stokholm* hield den 2den dezer het drie en negentigste jaarfeest harer stichting met eene openbare zitting, die, behalve door de leden, door den kroonprins en een aantal aanzienlijken werd bijgewoond. Na den verslag opens de vorderingen der wetenschappen in den loop des vorigen jaars, las de secretaris der Akademie, de heer Berzelius, den bericht over den vooruitgang der schei- en natuurkunde, Professor Selander hield eene rede over de dubbele en de vallende sterren, welke men in November jl. te *Stokholm* waargenomen heeft; Professor Wickström las eene verhandeling voor over de planten.

174ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

EERSTE KLASSE.

1ste Trekking. N°. 19430, 11916, ieder een prijs van 1000 gl.
2de — » 22427, 724, 23920, 8374, elk een prijs van 1000 gl.
3de — N°. 18265 een prijs van 1500 N°. 3466 een prijs van 1000 gl.
4de — N°. 2571 een prijs van 2500, N°. 13409 een prijs van 1500, N°. 21979 en 18095, beide een prijs van 1000 gulden.

Graanmarkt te Amsterdam.

MAANDAG 23. APRIL.

TARWE en ROGGE. — In één doen met weinig handel verkocht: 125 pd. witb. Pools. Tarwe *f* 276; 123 pd. b. ditto *f* 255; 122 pd. n. Vries. *f* 233; 115 pd. gem. ditto *f* 183; 123 pd. o. Nonder *f* 200; 127 pd. o. Gron. *f* 230; 120 pd. n. Mecklenb. *f* 215, 173, 118 pd. Pruiss. Rogge *f* 172, 174; 120 pd. n. Overijss. *f* 154.

GARST. — Traag; 99 pd. n. Old. winter *f* 105.

HAVER. — Prijshoudend: 86 pd. n. Gron. *f* 82; 88 pd. n. Vries. *f* 93.

BOEKWEIT. — In één doen: *f* [illegible] pd. n. Amerf. *f* 166 pd. n.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — In één doen: op 9 vat in Julij 65 *f*; Oct. 66 *f*; dadelijk Gron. 54 *f*.

LIJNZAAD. — De betere soorten *f* 5 hooger; 115 pd. Constantsch op *f* 290; 106, 107 pd. Memel *f* 250; 102, 103 pd. Riga *f* [illegible]; 111 pd. Königsb. *f* 230, 245.

RAAPOLIE. — Weder flauwer: per 6/w. *f* 40½; Vliegend *f* 40, 39¼; 1°. Mei *f* 39; 1°. Sept. en Octob. *f* 40¼, ¼; 1°. Nov. en Dec. *f* 40¾, ½.

LIJNOLIE. — Per 6/w. *f* 31¼; Vliegend *f* 30½, ¼.

HENNIPOLIE. — Per 6/w. *f* 33; Vliegend *f* 34.

RAAPKOEKEN. — *f* 46 à 62.

LIJNKOEKEN. — *f* 9½ à 10½.

Ter Amsterdamsche Beurs van gist ren (24 *April*) waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 54 7/8; dito 5 pCt. 101 7/8; Kansb. *f* 25 5/8; Amort Synd. 4½ pCt. 95 7/16; Haudelm. 106¼; i. g. O. I. 5 pCt. 99¼; Ardoin 80 *f* 83 15/16; Pass. 4 5/16; Met. 105; Perman. 155; Brac. 75%.

Bij toeval en op voordeelige voorwaarden

UIT DE HAND TE KOOP,

Het Hôtel *des Pays-Bas*, te *Breda*, alsmede eene Huizinge, staande regt over gemeld Logement. Te bevragen bij de Eigenaars aldaar.

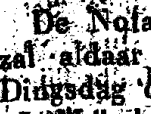

VAN TE HUUR EN TE BEZETTEN,

te *ZEVENBERGEN*.

De Notaris VAN DE WERK, residerende te *Zevenbergen*, zal aldaar, ten Herberge van H. H. KLEERSNIJDER, op Dingsdag den 1. Mei 1838, voorloopig, en op Dingsdag den 15. Mei daaraanvolgende, finaal, beide des avonds ten acht uren, in het openbaar Veilen en Verkoopen:

Eene kapitale en wel gelegen BOUWHOEVE, met ruim 36 Bunders LAND, staande en gelegen in den *Barlambers-Polder*, onder *Zevenbergen*, nabij den Straatweg van *Breda* naar den *Moerdijk*.

Aan te vaarden Stoppeltijd 1838.

Te Breda, bij BROESE en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.